

Személyi adókedvezmény 2023-ban súlyos fogyatékos, tartós betegség esetén

Személyi adókedvezmény néven mindenki adójából kedvezményre jogosult, akinek a jogszabály szerint igazolt tartós betegsége, súlyos fogyatékosága van. Ezen adókedvezményt az igazolás szerinti kezdő évtől igényelheti. Fontosnak tartjuk elmondani, hogy önellenőrzéssel a korábbi évek adóját is vissza lehet igényelni az elévülési határidőn – 5 éven – belül.

Személyi adókedvezmény igénybevételére jogosító betegségek

Az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet tartalmazza tételesen a BNO kódokat. A BNO kódok azon súlyos fogyatékoságnak minősülő súlyos betegségeket jelölik, amelyek alapján személyi jövedelemadó kedvezményre lehetünk jogosultak. A BNO kód kereső [itt](#) is kereshető formátumban megtalálható.

A tartós betegségekre tekintettel a kezelőorvos állítja ki az adókedvezményre jogosító igazolást, ami szükséges a bevallások/önellenőrzések elkészítéséhez. (A NAV-nak megküldeni nem kell a bevalláshoz csatolva. Kizárólag az adókedvezmény igénybevételének esetlegesen felmerülő ellenőrzése – jogkövetési vizsgálat – esetén szükséges azt a NAV útmutatása szerint részükre megküldeni.)

Fontos viszont arra figyelni, ha a betegség később kezdődött és/vagy nem véglegesen állt fenn, akkor az érintett hónapokra jár, járhat az adókedvezmény és vehető igénybe utólag is önellenőrzés keretében. Az orvosi vélemények esetén a betegség kezdete minden esetben az a nap lesz, amikor panaszainkkal először orvoshoz fordultunk, még abban az esetben is, ha mi magunk már korábban tapasztaltunk a betegsége utaló tünetet, és esetleg ezt az orvos is megemlíti a kortörténetben. Az orvos által kiállított igazoláson szerepelnie kell a „betegség kezdete” dátumnak, amelytől az adókedvezmény igénybe vehető, de ez a dátum hiába korábbi, mint 2016 évi, az adó elévülés szabálya miatt csak 2016-tól vehető figyelembe már csak az idei évben.

Az [Szja törvény](#) 29/E. § (4) bekezdését, miszerint: „A kedvezmény a fogyatékosági állapottal érintett hónapokra vehető igénybe. **A fogyatékos állapot kezdő napját az orvosi igazolás tartalmazza.**

A személyi kedvezmény a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjában vehető először figyelembe.

Ha fogyatékos állapot ideiglenes, akkor a személyi kedvezmény utoljára a fogyatékos állapot megszűnésének hónapjában vehető figyelembe.”

„Ha a magánszemély rokkantsági járadékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül, akkor a kedvezmény minden olyan hónapra jár, amikor

a járadékot, ellátást folyósítják. A kedvezményre való jogosultságot az ellátásról szóló határozattal lehet igazolni.”

Adókedvezményt kizárólag adóköteles jövedelméből levont személyi jövedelemadója terhére lehet, akár 5 évre visszamenőleg érvényesíteni. **2022. december 31-ig a 2016. évi bevallás még önellenőrzéssel javítható! Ezek alapján 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 évi bevallások javíthatóak, módosíthatóak, ha és amennyiben az orvosi igazolás szerint 2016-ban vagy korábban fennállt a betegsége és az végleges.**

Az **adókedvezmény év közti érvényesítéséhez** a munkáltató, kifizető felé a [NAV oldaláról](#) is letölthető **személyi kedvezmény igénylő nyomtatványt** szükséges eljuttatni, csatolva a munkáltató által kért további dokumentumok másolatát is.

Ki jogosult az adókedvezményre még?

Fontos, hogy az is jogosult adókedvezményre / adóalapkedvezményre, aki a kormányrendeletben foglalt betegségek helyett **rokkantsági járadékban** vagy **fogyatékosági támogatásban** részesül. (Szja tv. 29/E. § (2) bekezdés)

„Súlyosan fogyatékos magánszemélynek azt kell tekinteni, aki az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából **súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló kormányrendeletben említett betegségben szenved**, továbbá, aki **rokkantsági járadékban** vagy **fogyatékosági támogatásban** részesül.”

A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet szerint:

Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni.

A fogyatékosági ellátás szabályai a [Fot. törvényben](#) és kapcsolódó Rendeletben találhatóak:

A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos, az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású személy, továbbá a magyar hatóság által menekültként, illetve hontalanként elismert személy jogosult, akinek

- látóképessége teljesen hiányzik vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes (látási fogyatékos),
- hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes, feltéve, hogy
- halláskárosodása 25. életévének betöltését megelőzően következett be, vagy
- halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad (hallási fogyatékos),
- értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű (értelmi fogyatékos),
- állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető,
- helyváltoztatása a jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy a jogszabály szerinti mozgáskorlátozottsága miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható (mozgásában fogyatékos),
- a súlyos fogyatékoságok közül legalább két fogyatékosága van (halmozottan fogyatékos),
- hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes
- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető,
- és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

Betegségek adókedvezmény igénybevétele szempontjából

A [NAV oldalán is fellelhető tájékoztató](#) is felsorol néhány gyakori, kedvezményre jogosító betegséget:

„Az adókedvezmény igénybevételére jogosító, Kormányrendeletben szereplő további betegségek közül néhány:

- hallási fogyatékoság
- látási fogyatékoság

- mozgásszervi fogyatékoság
- elzáródást okozó érbetegségek
- súlyos szervi károsodással járó immunbetegségek
- veleszületett enzimopátiák, idetartoznak többek között a laktózérzékenység miatt fellépő betegségek
- emésztőrendszer betegségei, idetartoznak többek között a gluténérzékenység miatt fellépő endokrin- és anyagcsere-betegségek, ezen belül is az I. típusú, és a szövődményekkel járó II. típusú cukorbetegség.”

Amennyiben ilyen betegséggel rendelkezünk, akkor arról a kórházi zárójelentés és ambuláns dokumentumok alapján a kezelő szakorvos, vagy a háziorvos is kiállíthatja azt az igazolást, amely alapján az adóhatóság igazoltnak fogadja el a súlyos fogyatékoság adókedvezményét. Ilyen igazolást [itt](#) is letölthettek.

Személyi adókedvezmény összege 2022-ben és a korábbi adóévekben

- 2023-ben** a minimálbér (232.000) egyharmadának száz forintra kerekített összegével (77.300 Ft) lehet csökkenteni az adóalapot és ennek a 15%-a az adó összege, **11.595 Ft havonta**
- 2022-ben** a minimálbér (200.000) egyharmadának száz forintra kerekített összegével lehet csökkenteni az adóalapot és ennek a 15%-a az adó összege, **10.005 Ft havonta**
- 2021-ben** a minimálbér (167.400) egyharmadának száz forintra kerekített összegével lehet csökkenteni az adóalapot és ennek a 15%-a az adó összege, **8.370 Ft havonta**
- 2020-ban** a minimálbér 161.000 forint 5%-a: **8050 forint havonta,**
- 2019-ben** a minimálbér 149.000 forint 5%-a: **7450 forint havonta,**
- 2018-ban** a minimálbér 138.000 forint 5%-a: **6900 forint havonta,**
- 2017-ben** a minimálbér 127.500 forint 5%-a: **6375 forint havonta,**
- 2016-ban** a minimálbér 111.000 forint 5%-a: **5550 forint havonta,**
- 2015-ben** a minimálbér 105.000 forint 5%-a: **5250 forint havonta,**
- 2014-ben** a minimálbér 101.500 forint 5%-a: **5075 forint havonta.**

2020. december 31-ig **adókedvezményként** működött (és **nem adóalap-kedvezményként**) a személyi adókedvezmény amely a mindenkor minimálbér 5%-a havonta.

Személyi kedvezmény miatti önellenőrzés

Amennyiben súlyos fogyatékossgot jelentő tartós betegségünkről orvosi papírjaink megvannak és adóhatóság által elfogadott igazolást házi orvosunk kiállítja nekünk, akkor a betegség kezdetétől visszamenőleg igénybe tudjuk venni a személyi adókedvezményt. Az önellenőrzés elkészítésében érdemes szakemberhez fordulni.

Amennyiben az év végéig (2023. december 31-ig) elkészítetted az szja bevallások önellenőrzését az 5 év alatt visszaigényelhető személyi adókedvezmény maximális összegeivel az alábbi adó-visszatérítésre lehetsz jogosult:

- 2023-ban** 11.595 Ft/hó, **évi 139.140 Ft** (ön-ellenőrizhető: 2029. 12. 31-ig)
- 2022-ben** 10.005 Ft/hó, **évi 120.060 Ft** (ön ellenőrizhető: 2028. 12. 31-ig)
- 2021-ben** 8.370 Ft/hó, **évi 100.440 Ft** (ön-ellenőrizhető: 2027. 12. 31-ig)
- 2020-ban** 8.050 Ft/hó, **évi 96.600 Ft** (ön-ellenőrizhető: 2026. 12. 31-ig)
- 2019-ben** 7.450 Ft/hó, **évi 89.400 Ft** (ön-ellenőrizhető: 2025. 12. 31-ig),
- 2018-ban** 6.900 Ft/hó, **évi 82.800 Ft** (ön-ellenőrizhető: 2024. 12. 31-ig),
- 2017-ben** 6.375 Ft/hó, **évi 76.500 Ft** (ön-ellenőrizhető: 2023. 12. 31-ig),
- 2016-ban** 5.550 Ft/hó, **évi 66.600 Ft** (elévült: 2022. 12. 31-én, nem ön-ellenőrizhető),
- 2015-ben** 5.250 Ft/hó, **évi 63.000 Ft** (elévült: 2021. 12. 31-én, nem ön-ellenőrizhető),
- 2014-ben** 5.075Ft/hó, **évi 60.900 Ft** (elévült: 2020. 12. 31-én, nem ön-ellenőrizhető!).

2021-től a személyi adókedvezmény rendszere átalakult személyi adólapkedvezménnyé.

Összegét tekintve nem változik a ténylegesen igénybe vehető adókedvezmény, csak nem adóban, hanem adóalapban kell kalkulálni vele. Korábban a minimálbér 5%-a volt az Adókedvezmény, 2021-től pedig a minimálbér 33%-a lett az Adólapkedvezmény.

Art. 202. § [Az adómegállapításhoz való jog elévülése]

(1) Az adó megállapításához való jogkövetési annak a naptári évnek az utolsó napjától számított öt év elteltével évül el, amelyben az adóról bevallást, adatbejelentést, bejelentést kellett volna tenni, illetve bevallás, adatbejelentés, bejelentés hiányában az adót meg kellett volna fizetni. A költségvetési támogatás igényléséhez, a túlfizetés visszaigényléséhez való jog – ha törvény másként nem rendelkezik – annak a naptári évnek az utolsó napjától számított öt év elteltével évül el, amelyben az annak igényléséhez való jog megnyílt.

203. § [Az adómegállapításhoz való jog elévülésének meghosszabbodása]

(1) Az adómegállapításhoz való jog elévülése hat hónappal meghosszabbodik, ha az adóbevallás vagy az adatbejelentés késedelmes benyújtásakor, illetve a költségvetési támogatás igénylésekor az adómegállapításhoz, illetve a költségvetési támogatás igényléséhez való jog elévüléséig kevesebb, mint hat hónap van hátra.

(2) Az **önellenőrzés bevallása – ha az adókülönbözet az adózó javára mutatkozik – az adómegállapításhoz való jog elévülését megszakítja.**

Amennyiben adókiutalást kértünk önellenőrzés keretében, mivel utólag – valamilyen oknál fogva – adókedvezményt érvényesítettünk például, az elévülési idő ezen bevallások esetén „újraindul”. Ebből eredően, ha más adókedvezmény, adó-visszatérítés miatt – amúgy fő szabály szerint már elévült bevallásra – már adtunk korábban be önellenőrzést, **ismételt önellenőrzéssel** azok az évek is szerencsés esetben még ön-ellenőrizhetőek.

Személyi adókedvezmény 2023-ban

2023-ben a tartós betegségre, súlyos fogyatékosagra tekintettel figyelembe vehető kedvezmény havonként a 232.000 Ft minimálbér 33,333%-a száz forintra kerekítve. Ez 77.300 Ft forint adóalap csökkentést jelent. Ennek a 15% személyi jövedelemadója: **11.595 forint adókedvezményt eredményez havonta. Az éves adólapkedvezmény 2023-ban: 927.600 Ft. Adóforintokra átszámítva ez 139.140 Ft.**

2023-tól már csak a 2017. évi szja bevallásra nyújtható be önellenőrzés az 5 éves elévülési időre tekintettel!

Orvosok, házi orvosok, egészségügyi intézmények adatszolgáltatási kötelezettsége ('K51-es adatszolgáltatás)

A fenti igazolást sokszor nehézkes megszereznie a betegeknek és adókedvezményre jogosultaknak. De miért? Az orvosok, házi orvosok, egészségügyi szolgáltatók, melyek az adókedvezmény igazolásának kiállítására jogosultak, az adóhatóság felé minden kiadott igazolásról részletes adatszolgáltatásra kötelezettek a tárgyévét követő év január 31-ig.

Az adatszolgáltatásra kötelezett orvos vagy egészségügyi szolgáltató (igazolást kiállító szerv) az adóhatóság felé a 2020-ban kiállított igazolásokról 2021. január 31. (február 1-ig) szolgáltat adatot. Az adatszolgáltatásnak a 21K51-es nyomtatvány M lapjain minden magánszemély részére kiállított igazoláson szereplő minden adatot fel kell tüntetni. Ez sokszor aránytalan többlet adminisztrációs terhet ró az orvosokra, illetve azok könyvelőire.

Gyakori kérdések a személyi adókedvezmény érvényesítésével kapcsolatban

Ki állítja ki az igazolást az adókedvezmény érvényesítéséhez?

Minden esetben a kezelő szakorvoshoz kell fordulni, ha olyan betegségünk van, amely a kormányrendeletben szerepel és a BNO kód alapján személyi adókedvezményre jogosít. „Az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevételére jogosító igazolás”-t a kezelő orvos állítja ki minden esetben. Nekünk átadja és nekünk azt meg kell őrizni tulajdonképp mindvégig amíg adókedvezményt veszünk igénybe, sőt azt követően is még 6 évig. Nem kell évente új orvosi igazolást kérni.

Milyen BNO kódot kell keresni? Milyen betegségre jár az adókedvezmény?

A betegségünk **BNO kódja a kezelési lapunkon is szerepel**. Ezen kódot össze kell vetni a kormányrendeletben található felsorolt BNO kód számokkal. Ha a betegségünknek a BNO kódja vagy gyűjtő kód esetén az első két-három számjegye egyezik, megtalálható, akkor az adókedvezményre valószínűleg jogosultak vagyunk.

Be kell-e küldeni valahova az orvosi igazolást?

Nem kell beküldeni az orvosi igazolást az adóhatóságnak soha.

A bevallásban vagy korábbi évek esetén a bevallásunk önellenőrzésében kell csak összecszerüen a jogosultsági hónapok szerint az adókedvezményt feltüntetni. Az adóhatóság csak a bevallás utólagos ellenőrzése (jogkövetési vizsgálat) során kérheti a kedvezményre jogosító igazolást és az eredetit az adóhatóság sem tarthatja meg, persze másolatot készíthet róla. Egy jogkövetési vizsgálat vagy ellenőrzés esetén az adóhatóság által kiküldött levél tartalmazza minden esetben, hogy milyen dokumentumok másolatait kérik be.

Ha az év során az adókedvezményt már figyelembe kívánjuk a bérszámfejtés során venni, a munkáltatónak átadhatjuk, hogy lemásolja, de az eredeti akkor is jobb ha nálunk marad.

Mikortól vagyok jogosult az adókedvezményre?

Az adókedvezmény igénylésére alapvetően az orvosi igazoláson szereplő dátum az irányadó. Tehát az adókedvezmény igénybevétele szempontjából az az időpont számít ami az orvosi igazoláson szerepel a **„súlyos fogyatékoság kezdő időpontja”, „fogyatékoság kezdő időpontja” mellett.** Ezen dátumot magában foglaló hónaptól kérhető az adókedvezmény.

Másik feltétel viszont az **önellenőrzés elévüléséből ered.** Hogyha a betegség kezdő időpontja régebbi, mint az adóbevallások önellenőrzésére nyitva álló határidő – pl. 2022-ben 2016 előtti kezdő dátum szerepel a fogyatékoság kezdő időpontjánál -, akkor 2022-ben már nem tudjuk a 2015-ös vagy 2014-es adóbevallásunkat ön-ellenőrizni és az adót visszaigényelni, mivel ezen időszak önellenőrzésére nyitva álló határidő eltelt és utólagos jogosultságunk elveszett már.

Minden évben kell új adókedvezményre jogosító orvosi igazolást kérni?

Nem kell új adókedvezményre jogosító igazolást kérni minden évben. Amennyiben egy betegségünkről orvosi igazolást kaptunk és abban szerepel, hogy végleges, mert a betegség nem gyógyítható, akkor az igazolásunk az egyszeri kiállításától kezdve örök érvényű. Ezt az igazolást kell jól megőriznünk tulajdonképp végleg. Ha elveszítjük, az orvostól kell új igazolást kérni, vagy másolatot az eredetiről és ezt nyilván nem lesz könnyű beszerezni.

Amennyiben nem végleges volt a betegségünk, akkor az érvényességi idő végéig tudunk az orvosi igazolás alapján adókedvezményt igénybe venni. Ha menet közben más betegségünk is kialakul, ami alapján adókedvezményre vagyunk jogosultak, érdemes arról is külön igazolást kérni.

A NAV ellenőrzi az orvosi igazolásokat?

A NAV alapvetően az orvosi igazolásokat nem kérdőjelezheti meg, mivel orvosi szakvélemény kiállítására nincs joga, orvosi szakvéleményt nem bírálhat felül. Az orvosi szakvéleményt csak orvos szakmai szerv kérdőjelezheti meg. Bűncselekmény alapos gyanúja (pl. közokirat hamisítás: nem létező orvos, hamis bélyegző stb.) esetén, viszont az adóhatóság is feljelentést tehet a nyomozó szerveknél.